

TBMM'den Koronavirüsle Mücadele Kapsamında Düzenleme

Ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi. - 25.03.2020

AK Partili milletvekillerinin imzasını taşıyan ve ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapan Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.

TBMM Genel Kurulunda kabul edilen ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapan Kanun Teklifi'ne, yeni tip koronavirüsle (Kovid-19) mücadele kapsamında tedbirlerin de yer aldığı 15 madde eklendi.

Yeni tip koronavirüsün olumsuz etkilerinin bertaraf edilmesine katkı sağlamak ve ülke ekonomisini güçlendirmek amacıyla finansmana erişimin kolaylaştırılması için düzenlemeler yapıldı.

Afet bölgelerinde elektrik, doğal gaz tüketim bedelleri 1 yıla kadar ertelenebilecek

Kabul edilen kanuna göre, afet yaşanan yerlerde elektrik, doğal gaz tüketim bedelleri, tahakkuk, tahsilatlarının süresi ve kapsamı belirlenerek 1 yıla kadar ertelenmesi ile dağıtım, tedarik şirketlerinin söz konusu ertelemeden kaynaklanan anapara haricindeki tüketicilerden tahsil edilmeyen bedellere ilişkin finansman maliyetinin gecikme zammı tutarını geçmemek üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinden karşılanmasına Cumhurbaşkanınca karar verilebilecek.

Finansman maliyeti kapsamına girecek maliyet unsurları da dahil olmak üzere bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenecek.

Türk Standartları Enstitüsü, belirli süreli, geçici nitelikte, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren

işlerde yurt içinde ve yurt dışında iş akdiyle enstitü dışından inceleme elemanı çalıştırabilecek. Bunların günlük inceleme ücreti, asgari ücretin aylık brüt tutarının yüzde 25'ini aşmamak üzere Yönetim Kurulunca belirlenecek. Enstitü personelinin disiplin ile ilgili işlemlerini yürütmek üzere merkezde birer disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulu kurulacak.

Bildirimler elektronik ortamda da yapılabilecek

Kimlik Bildirme Kanunu'nda değişiklikle şehir, kasaba ve köy sınırları içinde bulunan ve kanunda belirtilen yerler dışında kalan her çeşit ticaret ve sanat amacı güden iş yerlerinde çalışanlar, buralarda barındırılanlar, öğrenci yurtları ve benzeri yerlerde çalışanlar, bu yerlerde kalan öğrencilerin bildirimleri, sorumlu işleticilerce genel kolluk kuvvetlerine elektronik ortamda da yapılabilecek. Bu kapsamda elektronik ortamda yapılan bildirimler, genel kolluk tarafından köy ve mahalle muhtarlarıyla paylaşılacak.

Aylık bağlanan ve çalışmaya devam eden maluller ile harp malullerine, vazife malullüğü aylığı bağlanma tarihinden sonra geçen hizmetleri esas alınarak, en az 20 yıllık sigortalılık süresi ve 5 bin gün prim ödeme şartıyla talepleri halinde yaşlılık aylığı da bağlanacak.

3 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası

Faaliyet izni almadan veya faaliyet izin belgesine aykırı olarak düzenleme kapsamındaki yivsiz tüfek, spor ve nişan tüfek ve tabancaları imal eden fabrika veya imalathane kuranlar, işletenler, iş yerleri ya da ikametgahlarında bu silahları imal edenler ile bunu kanundaki esaslara aykırı olarak yapanlar, 3 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası ve 500 günden 5 bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılacak.

Bu şekilde üretilen yivsiz tüfek, spor ve nişan tüfek ve tabancaları satanlar, satışına aracılık edenler ile satış amaçlı taşıyanlar, nakledenler veya bulunduranlara 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve 100 günden 500 güne kadar adli para cezası uygulanacak. Satıcılık belgesi olmadan satış yapanlar ile yivsiz tüfek satın alma belgesi olmayan kişiye satış yapan veya ihraç kayıtlı tüfeği yurt içine satanlara da bu cezalar verilecek.

Tüfek ve tabancaların reklamı, tanıtımı yapılamayacak

Yivsiz tüfek, spor ve nişan tüfek ve tabancalarının herhangi bir mecrada yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla ticari reklamı veya tanıtımı yapılamayacak; kullanılmasını özendiren, teşvik eden kampanyalar düzenlenemeyecek. Buna aykırı hareket edenlere Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a göre idari para cezaları mahalli mülki amir

tarafından uygulanacak. İdari işleme konu ihlalin 1 yıl içinde tekrar edilmesi halinde idari para cezaları üç katına çıkarılacak.

Faaliyet izin belgesi sahiplerine ait kurumsal internet siteleri ve sosyal medya hesapları, fuarlara katılım için hazırladıkları materyaller ile avcılık ve atıcılık üzerine tematik yayın yapan televizyon kuruluşları ve süreli yayınlarda yapılan reklam veya tanıtım bu yasağın dışında tutulacak.

Turizmi Teşvik Kanunu'nda değişiklik

Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan değişiklikle Kültür ve Turizm Bakanlığınca tahsisi iptal edilen taşınmazların üzerinde yatırımcılar lehine tesis edilen irtifak haklarına ilişkin terkin davalarında basit yargılama usulü uygulanacak.

Tahsisi iptal edilen ve irtifak hakları terkin edilen veya tahsis süreleri sona eren taşınmazlar üzerinde bulunan yapı, tesis ve müştemilatlar bedelsiz olarak Hazineye intikal edecek. Yatırımcı bunlar için herhangi bir hak ve bedel talep edemeyecek.

Bakanlığın tasarrufuna geçen taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesi ve tahsisi iptal edilen taşınmazların üzerinde yatırımcılar lehine tesis edilen irtifak haklarının terkin edilmesi işlemleri, bakanlığın onayıyla yapılacaktır.

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleriyle, turizm merkezleri içinde imar planları ile turizme ayrılan yerlerdeki taşınmazların üzerinde yer alan, bakanlıktan belgeli turizm tesislerinin yüksek nitelikli ve çevreye duyarlı hale getirilmesi için bu tesislerin plan, fen, sağlık ve sürdürülebilir çevre şartlarına uygun yapı ve yapılaşma koşullarıyla projelendirilmelerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı yönetmelik çıkarabilecek.

Esnaf Ahilik Sandığı uygulaması 2021'den sonra başlatılacak

Dernekler, 6 ay içinde üyeliği devam edenlerin adını, soyadını, doğum tarihini ve kimlik numarasını, merkezinin bulunduğu dernekler birimine bildirecek, bu bildirimi yerine getirmeyen dernek yöneticileri hakkında 500 lira idari para cezası uygulanacak.

TBMM Genel Kurulunda kabul edilen Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapan Kanun Teklifi'ne göre, kamuda en az 5 yıl görev yapan müfettiş, denetçi ve kontrolörler arasından yazılı ve sözlü sınav sonucunda başarılı olanlar, Kültür ve Turizm Bakanı tarafından 31 Aralık 2020'ye kadar müfettiş veya başmüfettiş kadrolarına atanabilecek. Bu şekilde atananların sayısı 20'yi geçmeyecek.

Semerikand Bilim ve Medeniyet Üniversitesinin ismi, "İstanbul Sağlık ve Teknoloji

Üniversitesi" olarak değiştirilecek.

Mücbir sebeplerden herhangi birinin bulunması halinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak, Maden Kanunu'ndaki mali yükümlülüklerin veya beyanların ertelenmesi ya da taksitlendirilmesine karar verilebilecek. Bu takdirde mali yükümlülüklerle ilişkin zaman aşımı duracak ve hak düşürücü süreler erteleme süresinde işlemeyecek.

Bu hükmün uygulanması için mücbir sebebin malum olması veya ilgililer tarafından ispat veya belgelenmesi gerekecek. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, mücbir sebep sayılan haller nedeniyle bölge, il, ilçe, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla mücbir sebep hali ilan etmeye ve bu sürede mali yükümlülüklerden yerine getirilemeyecek olanları tespit etmeye yetkili olacak.

"Tehlikeli" ve "çok tehlikeli" mesleklerde çalışanların alması gereken Mesleki Yeterlilik Belgesi'ne ilişkin sınav ve belge ücretlerinin, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmasına yönelik uygulama 31 Aralık 2021'e kadar uzatılacak.

Esnaf Ahilik Sandığı uygulaması, 1 Ocak 2021'den sonra başlatılacak.

Dövizle BES imkanı

Türkiye'de ikamet etmeyen vatandaşlar ile çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişiler, döviz cinsinden Bireysel Emeklilik Sistemi'ne (BES) dahil olabilecek.

Döviz cinsinden BES'e ödenen paylar için devlet katkısının yüzde 10'a kadar indirilmesinde Cumhurbaşkanı'na yetki verilecek.

Kredi garanti kurumlarına 50 milyar lira kaynak

Hazine ve Maliye Bakanının, kredi garanti kurumlarına nakit kaynak aktarma veya özel tertip Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihraç etme yetkisi, 25 milyar liradan 50 milyar liraya yükselecek.

Bakan, nakit aktarımı veya ihraç edilecek özel tertip DİBS için müsteşarlık bütçesinin mevcut ya da yeni açılacak tertiplerine 50 milyar liraya kadar ödenek eklemeye yetkili olacak.

Dernekler Kanunu'nda değişikliğe gidilerek, derneklerin yönetim kurulu ve denetim kurulu üyeliklerine seçilenlerin yanı sıra üyelere de üyeliklerini bildirme zorunluluğu getirildi. Dernek üyelikleri kabul edilen ya da sona eren vatandaşların 45 gün içerisinde

bildirimleri yapılacaktır.

Dernekler, 6 ay içinde üyeliği devam edenlerin adını, soyadını, doğum tarihini ve kimlik numarasını, merkezinin bulunduğu dernekler birimine bildirecek. Bu bildirimi yerine getirmeyen dernek yöneticileri hakkında 500 lira idari para cezası uygulanacaktır.

Dernekler Kanunu ile Türk Medeni Kanunu'na göre derneklerle ilgili her türlü kayıt, iş ve işlemler elektronik ortamda yapılabilecek.

Yenilenebilir enerji kaynak alanları oluşturulacaktır

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, bu alanların ve bağlantı kapasitelerinin yatırımcılara tahsisıyla yatırımların hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla kamu ve Hazine taşınmazları ile özel mülkiyete konu taşınmazlarda, kurum ve kuruluşların görüşü alınarak, yer seçimi yapmak suretiyle yenilenebilir enerji kaynak alanları oluşturacaktır.

Bu husus, tapu kütüğüne şerh edilecek. Şerh tarihinden itibaren 3 yıl içinde Kamulaştırma Kanunu'ndaki ilgili hükme göre kamulaştırma bedelinin tespitiyle, “Hazine adına tescili isteği”nde bulunulduğuna dair mahkemeden alınacak belge tapu idaresine ibraz edilmediği takdirde, bu şerh tapu idaresince resen sicilden silinecek.

Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımını ve verimliliğini etkileyici imar planları düzenlenemeyecek. Belirlenen yenilenebilir enerji kaynak alanları, imar planlarına resen işlenmek üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca ilgili mercilere bildirilecek.

Elektrik enerjisi üretimine yönelik yenilenebilir enerji kaynak alanlarının ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak belirlenmesi, derecelendirilmesi, korunması, kullanılması, bu alanları kullanacak tüzel kişilerde aranacak koşulların belirlenmesi, TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketi tarafından bağlantı ve sistem kullanımı hakkında görüş verilmesi ve kapasite tahsisı yapılması, Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenecek.

Aynı kapsamda yapılacak yarışma, yenilenebilir enerji kaynak alanı tahsis, teminat alınması, yükümlölüklerin yerine getirilmemesi halinde teminatın irat kaydedilmesi, yerli malı kullanım şartlı aksamın özellikleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar da bu yönetmelikle belirlenecek.

Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesisleri için Bakanlık tarafından Türk lirası olarak belirlenecek tavan fiyat üzerinden teklif edilecek en düşük fiyat, o yenilenebilir enerji kaynak alanı için yarışma şartlarında belirlenecek süre boyunca Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması kapsamında uygulanacak.

Yarışma sonucunda oluşacak fiyatın yarışma şartlarında belirlenecek süre içerisinde güncellenmesine ilişkin usul ve esaslar, yarışma şartnamesinde Bakanlıkça belirlenecek. Bu madde kapsamında kurulacak üretim tesisleri için önlisans ve lisans verme koşulları, iptali ve tadili ile ilgili hususlar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenecek.

Acele kamulaştırma yapılabilir

Özel mülkiyete konu taşınmazların, yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenmesi halinde, bu alanlar üzerinde acele kamulaştırma yapılabilir.

Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında belirlenen bölgelerin yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak da belirlenmesi halinde, bu alanların tahsis edileceği tüzel kişilerin belirlenmesi dışındaki diğer gerekli işlemler bu kanuna göre yürütülecek. Bu alanları kullanacak tüzel kişiler, bakanlık tarafından belirlenecek.

Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretiminin desteklenmesi amacıyla uygulanan tarifeler ile YEK Destekleme Mekanizması kapsamındaki diğer gelirlerin değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenecek.

“Boşanma ve evliliğin iptali” ile ilgili düzenleme

Nüfus Hizmetleri Kanunu'ndaki “boşanma ve evliliğin iptali” ile ilgili hükümde de değişiklik yapıldı.

Buna göre, taraflardan birinin ölmüş ya da yabancı olması halinde, Türk vatandaşı olan diğer taraf veya vekilinin tek başına başvurması durumunda da yabancı ülke adli veya idari makamlarınca boşanmaya, evliliğin butlanına, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin olarak verilen kararların usulen kesinleşmiş olması ve Türk kamu düzenine açıkça aykırı bulunmaması şartlarıyla nüfus kütüğüne tescil edilebilecek.

Asgari ücret desteği

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen geçici maddeyle, 2020 yılının tamamında, sektör ayrımı yapılmaksızın finansmanı İşsizlik Sigortası Fonu'ndan

karşılanacak şekilde, işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 lira, aylık 75 lira asgari ücret desteği sağlanacak.

Prime esas günlük kazanç tutarı, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 256 lira esas olarak alınacak.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2019 yılı ocak ila kasım ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde bu madde hükümleri uygulanmayacak.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2020 yılı ocak ila aralık ayları/dönemi için eksik bildirdiği tespit edilen iş yerlerinden İşsizlik Sigortası Fonu'nca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınacak.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2020 yılı ocak ila aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hallerinde asgari ücret desteği sağlanmayacak.

Ancak kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı borçlarını tecil ve taksitlendiren işverenler, bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece asgari ücret desteğinden yararlandırılacak.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonu'nca karşılanacak tutardan az olması halinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılacak.

Linyit ve taş kömürü çıkarılan iş yerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için günlük kazanç 341 lira olarak ve 2020 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet

belgelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınacak.

Yasa dışı bahis ve şans oyunları, katalog suçlar kapsamına alınıyor

Erişimin engellenmesi kararı verilecek katalog suçlara, Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yer alan fiiller de ekleniyor.

TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen ekonomiye ilişkin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile aylık bağlama koşullarının yeniden belirlenmesi ve aylık alınan sürelerin prim ödenmiş hizmet gibi kabul edilmesine rağmen ikinci aylığa hak kazanamayanlardan isteyenler, kamu kurumlarında istihdam edilebilecek.

Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'da değişiklik yapan kanuna göre, aklama suçunun araştırılması ve incelenmesi ile yükümlülük denetimi görevlerini yapacak denetim elemanları arasına Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığında istihdam edilen Hazine ve Maliye uzmanları da dahil edildi.

Erişimin engellenmesi kararı verilecek katalog suçlara, Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yer alan fiiller de ekleniyor. Ayrıca kumar oynanması için yer ve imkan sağlama ve bu kanunda yer alan suçlara ilişkin yayınlara erişim, içerik veya yer sağlayıcılarının yurt dışında ya da yurt içinde bulunmasına bakılmaksızın, resen Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı tarafından engellenebilecek.

Kirasını 3 ay ödemeyen vakıf kiracıları tahliye edilecek

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait olan, uzun süreli kiraya verilen taşınmazlara ilişkin ek teminat alınacak. Sözleşme süresi içerisinde 3 aylık kirasını ödemeyen kiracıların, verilecek 30 günlük süre içerisinde borcunun tamamını ödememesi durumunda taşınmazın tahliyesi mülki amirlikçe yapılacaktır.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait taşınmazların devam eden kiralamalarında birikmiş 3 aylık veya daha fazla kira borcu olanların, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde borcunu tamamen ödememesi halinde kira sözleşmeleri feshedilmiş sayılacak ve taşınmazlar mülki amirlikçe 15 gün içinde tahliye edilecek.

Tüketiciler, elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılamayı talep edebilecek ve bunlara yönelik olarak farklı tarifeler belirlenebilecek.

Yurt dışında doğup, yurt dışında ikamet eden ve süresiz ikamet iznine sahip olan Türk vatandaşları da çalışma şartı aranmadan dövizle askerlik uygulamasından yararlanabilecek.

BTK, afet ve acil durum hallerinde arama, kurtarma ve müdahale faaliyetleri kapsamında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının (AFAD) ve ilgili valiliğin, 112 acil çağrı merkezlerine yapılan çağrılar kapsamında arayan kişilere ulaşılması amacıyla arama zamanıyla sınırlı olmak üzere, 112 acil çağrı merkezlerinin veya ilgili valiliğin ihtiyaç duyduğu telefon abone ve konum bilgilerini gecikmeksizin karşılayacak.

Bu kapsamda ilgili bakanlık ile BTK'nin birlikte belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde erişim sistemi kurulabilecek. Bu madde uyarınca elde edilen veriler, başka amaçlar için kullanılamayacak.

Yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemelerinin yatırıldığı yabancı para cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarından elde edilen irat tutarının tespitinde, kur farkı dikkate alınmayacak.

Çek Kanunu'nda değişiklik

Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikayet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dahil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler 30 Nisan 2020'ye kadar durduruldu.

TBMM Genel Kurulunda kabul edilen Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapan Kanun Teklifi'ne göre, Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun'da değişikliğe gidildi. Buna göre, anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 24 Mart 2020'den önce olup da kullandığı nakdi ve gayrinakdi kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31 Aralık 2020'ye kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacak. Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cazai sorumluluk doğurmayacak.

Çek Kanunu'nda yapılan değişikliğe göre, 24 Mart 2020'ye kadar işlenen suçtan dolayı mahkum olanların cezalarının infazı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla durdurulacak. Hükümlü, tahliye tarihinden itibaren en geç üç ay içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödeyecek. Kalan kısmını üç aylık sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla 15 eşit taksitle ödemesi durumunda mahkemece, ceza mahkumiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilecek. İnfazın durdurulduğu tarihten itibaren en geç üç ay içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda biri ödenmediği takdirde alacaklının şikayeti üzerine mahkeme hükmün infazının devamına karar verilecek. Hükümlü, taksitlerden birini süresi içinde ilk defa ödemediği takdirde, ödemediği bu taksit sürenin sonuna bir taksit olarak eklenecek. Kalan taksitlerden birini daha ödemediği takdirde alacaklının şikayeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilecek. Hükmün infazının durdurulması halinde ceza zamanaşımı işlemeyecek. İnfazı durdurulan kişi hakkında mahkemece Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre adli kontrol tedbirine karar verilebilecek. Verilecek kararlarda, hükmü veren icra ceza mahkemesi yetkili olacak. Mahkemece verilecek tüm kararlar alacaklıya tebliğ edilecek. Verilecek kararlara karşı itiraz kanun yoluna gidilebilecek. İtirazın incelenmesinde İcra ve İflas Kanunu'nca belirlenen itiraz usulü uygulanacak. Madde hükümleri, her bir suç için ancak bir kez uygulanabilecek.

Turizmdeki etkilerin azaltılmasına yönelik tedbirler

Buna göre, Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda yapılan değişiklikle, kanunları uyarınca ilgili bakanlıklar tarafından üzerinde turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen, Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden, irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın 1 Nisan 2020 tarihi ile 30 Haziran 2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri ve hasılat payları ile Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli turizm tesislerinin yatırımcıları ve işletmecilerinden bu faaliyetleri dolayısıyla Hazine taşınmazlarını izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahsil edilmesi gereken ecrimisillerin ödeme süreleri, başvuru şartı aranmaksızın altı ay ertelenecek. Bu alacaklar ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilecek.

1 Mart 2020'den 30 Haziran 2020'ye kadar işleyecek iş yeri kira bedelinin ödenememesi, kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmayacak. Söz konusu bu hüküm 1 Mart 2020'den itibaren uygulanacak.

İşsizlik Sigortası Kanunu'na ekleme yapılarak, 30 Haziran 2020'ye kadar geçerli olmak üzere, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde uygulanacak. Bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edecek. Kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde, işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekecek. Başvurular, başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılacak. Bu konudaki başvuru tarihini, Cumhurbaşkanı 31 Aralık 2020'ye kadar uzatmaya yetkili olacak.

İşçilerin ücret kaybının ve işletmelerin işgücü kaybının en aza indirilmesi ile işletmelerin değişen şartlara ve olağanüstü durumlara uyum yeteneğinin artırılması amacıyla, telafi çalışması süresi iki aydan dört aya çıkarılacak. Cumhurbaşkanı bu süreyi iki katına kadar artırmaya yetkili olacak.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılarak, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'nda yapılan 1000 liralık bayram ikramiyesi ödeme tarihi, herhangi bir nedenle öne çekilmesine karar verilmesi halinde olası mağduriyetlerin giderilmesi için, “bayramın içinde bulunduğu ayda” olacak şekilde yeniden düzenlendi.

Ay içerisinde 10 gün ve üzeri çalışan; “kısmi süreli çalışanlar”, “puantaj usulü çalışanlar” ve “ev hizmetlerinde çalışanlar”ın eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini tamamlama zorunluluğu kaldırıldı. Ev hizmetlerinde çalışanların eksik günleri için sigortalının bakmakla yükümlüsü olduğunu düzenleyen hüküm işlevsiz olacağı için de kaldırıldı.

Genel sağlık sigortasından yararlanabilmek adına eksik sürelerini 30 güne tamamlamak için ay içerisinde 20 gün ve daha az çalışmaları gereken kişilerin süresi 8 güne indirildi. Ay içerisinde 20 günlük çalışma süresi 8 güne indirilen ve daha önce eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini kendileri ödemek zorunda olanlardan, ay içerisinde 9 günden 20 güne kadar çalışanların bu yükümlülüğü ortadan kaldırıldı. Bu sayede eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primleri kendilerince ödenen kısmi süreli çalışan

sayısını azaltmak ve kısmi süreli çalışmayı teşvik ederek bu kapsamda istihdam edilen kişi sayısının artırılması amaçlandı. Ayrıca ev hizmetlerinde çalışan kişiler halihazırda ay içerisinde 10 günden fazla çalıştığı için bu kişilerin eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primi ödeme zorunlulukları kaldırıldı.

Yaşlılık, malullük, ölüm aylığı alan emeklilere ve hak sahiplerine dosya bazında 1000 lira olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarı, 1500 liraya yükseltildi.

Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu'na göre 1 Nisan 2020'de yürürlüğe girmesi öngörülen konaklama vergisinin yürürlük tarihi 1 Ocak 2021'e ertelendi.

İmar Kanunu'na göre aykırılığa konu alanın, üzerinde bulunduğu arsa veya arazinin metrekaresinin büyük olduğu hallerde verilen cezalar; eylem-ceza dengesine uygun olarak, arsa/arazi büyüklüğü yerine, aykırılığa konu yapının büyüklüğü esas alınacak. İmar mevzuatına aykırı yapı yapanın bir ay içerisinde aykırılığı gidermesi halinde verilen ilave ceza kaldırılacak, imar mevzuatına aykırı yapılar, ilgilisi tarafından yıkılacak.

İmar Kanunu'nun 42. maddesinde belirtilen “aykırılığa konu alanlar” için uygulanan idari para cezaları belirlenen usul uyarınca hesaplanan tutarlarda tahsil edilecek. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen idari para cezalarına ilişkin yapılan ödemelerden, hesaplanan tutardan fazla tahsil edilmiş olanları 1 Haziran 2020'ye kadar ilgilisi tarafından talep edilmesi halinde talep tarihinden itibaren bir ay içinde iade edilecek.

Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda yapılan değişiklikle, işveren sendikalarına üye işletmelerin değişen ekonomik şartlara ve zorlayıcı sebeplere bağlı durumlara, uyumlarına destek olunmacı amacıyla işçilerinin sigorta primlerinin işveren hissesi ödemesinde kullanılabilecek işveren sendikası dayanışma ve yardımlaşma fonu desteğinin azami sınırı yüzde 25'ten yüzde 35'e çıkarıldı.

Adli konulara ilişkin süreler

Yeni tip koronavirüsün Türkiye'de görülmesi sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla düzenlemeler yapıldı. Buna göre, dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikayet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dahil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler, İdari Yargılama Usulü Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hakim tarafından

tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler 13 Mart 2020 tarihinden 30 Nisan 2020'ye kadar durduruldu.

Yine İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hakim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler, nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler 22 Mart 2020 tarihinden itibaren 30 Nisan 2020 tarihine kadar durduruldu.

Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacak. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine 15 gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere 15 gün uzamış sayılacak. Salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanı durma süresini altı ayı geçmemek üzere bir kez uzatabilecek ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltabilecek.

Suç ve ceza, kabahat ve idari yaptırım ile disiplin hapsi ve tazyik hapsi için kanunlarda düzenlenen zamanaşımı süreleri, Ceza Muhakemesi Kanununda düzenlenen koruma tedbirlerine ilişkin süreler, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda düzenlenen ihtiyati tedbiri tamamlayan işlemlere ilişkin süreler kapsam dışında olacak.

İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlar kapsamındaki icra ve iflas daireleri tarafından mal veya haklara ilişkin olarak ilan edilen satış gününün durma süresi içinde kalması halinde, bu mal veya haklar için durma süresinden sonra yeni bir talep aranmaksızın icra ve iflas dairelerince satış günü verilecek. Bu durumda satış ilanı sadece elektronik ortamda yapılacak ve ilan için ücret alınmayacak. Durma süresi içinde rızaen yapılan ödemeler kabul edilecek ve taraflardan biri, diğer tarafın lehine olan işlemlerin yapılmasını talep edebilecek. Konkordato mühletinin alacaklı ve borçlu bakımından sonuçları, durma süresince devam edecek. İcra ve iflas hizmetlerinin aksamaması için gerekli olan diğer tedbirler alınacak.

Durma süresince duruşmaların ve müzakerelerin ertelenmesi de dahil olmak üzere alınması gereken diğer tüm tedbirler ile buna ilişkin usul ve esasları Yargıtay ve Danıştay bakımından ilgili başkanlar kurulu, ilk derece adli ve idari yargı mercileri ile bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri bakımından Hakimler ve Savcılar Kurulu, adalet hizmetleri bakımından Adalet Bakanlığı belirleyecek.

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapan Kanun Teklifi'nin kabul edilmesinin ardından Afrika Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifi'nin müzakeresine geçildi.

Bu teklifin de kabul edilerek yasalaşmasının ardından Meclis Başkanvekili Celal Adan, birleşimi, bugün saat 14.00'te toplanmak üzere kapattı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA